
5

Afscheid van de heer Anne Mulder (VVD)

Aan de orde is het afscheid van de heer Anne Mulder (VVD).

De voorzitter:

Aan de orde is het afscheid van de heer Anne Mulder van de VVD.

De heer Anne Mulder heeft op 16 september 2020 een afscheidsbrief geschreven, en die ga ik nu voorlezen.

"Geachte voorzitter, beste Khadija,

Hedenmiddag heeft de gemeenteraad van Den Haag mij benoemd tot wethouder. Hoewel de wet toestaat deze functie te combineren met het Kamerlidmaatschap is dat praktisch onuitvoerbaar. Daarom wil ik mijn Tweede Kamerlidmaatschap met ingang van 18 september beëindigen. Zo kan ik nog stemmen over de moties ingediend bij de Algemene Politieke Beschouwingen en kan er op tijd een nieuw VVD-Kamerlid geïnstalleerd worden voor de volgende stemmingen. Je weet namelijk maar nooit of bepaalde oppositieboefjes weer stemmingsstreken gaan uithalen.

Voor mij betekent het wethouderschap in Den Haag dat ik mijn ene droombaan kan ruilen voor de andere. Tussen 2002 en 2010 heb ik mij als gemeenteraadslid al met passie voor de stad ingezet. Nu kan ik dat als wethouder weer gaan doen.

Ooit kreeg ik een advies over het houden van een afscheidsspeech. De belangrijkste valkuil van deze speech is dat je aan het eind van je tijd gaat zeggen wat je tijdens je tijd had moeten zeggen. Daarom hou ik deze vertrekbrief verder kort. Temeer daar het tweede deel van het advies luidde: als je toch wat wilt zeggen, kies dan een neutraal onderwerp, zoals de zaal van je afscheid. Laat dat advies nou juist in dit geval onbruikbaar zijn.

Mijn droombaan komt wel een paar maanden te vroeg. Maar het is moeilijk om op een goed moment uit de Tweede Kamer te vertrekken. Als je voor de verkiezingen vertrekt, wordt je kiezersbedrog voor de voeten geworpen; heb je na de verkiezingen geen baan, dan word je weggezet als een van wachtgeld profiterende zakkenvuller. Wat je ook doet, het is nooit goed, zeg ik als interruptie vooraf tegen u.

Mijn partij ging in 2010 de verkiezingen in onder het motto "orde op zaken". Als Kamerlid heb ik tien jaar lang in verschillende samenstellingen coalitie mogen voeren. Dat was niet altijd makkelijk met bepaalde, niet nader te noemen, op democratische wijze verstrekte vrienden. Maar door de soms moeilijke, maar nodige hervormingen en bezuinigen die vanaf 2010 in gang zijn gezet, beschikken we nu over veerkracht en een buffer waardoor we in staat zijn de financiële gevolgen van het coronavirus op te vangen. Daar ben ik blij om.

Het was een voorrecht en genoeg Kamerlid te mogen zijn.

Graag dank ik eenieder voor de samenwerking.

Het ga u goed!

Anne Mulder"

(Applaus)

De voorzitter:

Geachte heer Mulder, beste Anne,

Jij bent een van de Kamerleden die toen je in 2010 in de Kamer kwam, veel levenservaring met zich mee bracht. Met je achtergrond als inspecteur bij het ministerie van Financiën, medewerker van de fractie van de VVD, beleidsmedewerker bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en raadslid in Den Haag had je de nodige ervaring met politiek en bestuur. Maar het echte leven leerde je kennen in je tijd als blauwhelm bij Dutchbat. Je was erbij toen de enclave Srebrenica onder de voet werd gelopen. Je hebt daar uitgebreid over verteld in een documentaire van Coen Verbraak. Dat maakte veel indruk, ook op ons als collega's. De heer Wilders zei het al in een debat in het zomerreces. Hij zei: dank voor uw bijdrage als militair. Ik denk dat hij dat ook namens ons allemaal heeft gedaan.

Maar ik denk dat het ook geen geheim is als ik zeg dat het zelfs voor een Dutchbatmilitair soms niet eenvoudig is om met vrouwelijke Kamerleden om te gaan. Je zat in de commissie-VWS met Mona Keijzer, Fleur Agema en Renske Leijten. Emoties, daar kon je niks mee. Dat vond je best wel een beetje eng en soms ook indrukwekkend. Je hebt ook meermaals wat gezegd van al die vrouwen in de commissie, en niet altijd in positieve zin. Dat heb je geweten. Ik ga je precieze woorden niet herhalen, maar je kreeg het dubbel en dwars terug. Liesbeth van Tongeren en Renske Leijten lieten geen interview of debat onbenut om je aan je woorden te herinneren. Dat deden ze niet subtiel en ik moest er vaak tussen komen.

Gelukkig kreeg je in 2017 een andere portefeuille, Europa, en werd je ook voorzitter van de commissie Financiën. Je dacht: nou, dan ga ik toch met andere collega's te maken krijgen. Maar wat je niet wist, is dat Renske ook de portefeuille Europa kreeg en lid werd van de commissie Financiën. En alsof dat niet genoeg was, kreeg je er ook Pieter Omtzigt bij. Ik herinner me nog de telefoontjes in het weekend over de voorbereidingsgroep over de kinderopvangtoeslag, waar Renske Leijten en Pieter Omtzigt in zaten. Daarvan vond de commissie dat ze eigenlijk buiten hun boekje waren gegaan. Ik moest ze eigenlijk tot de orde roepen. Dus ik belde op een zaterdag eerst Pieter Omtzigt, die met zijn dochters op de tennisbaan stond, en die zei: "Ik weet niet waar je het over hebt". Toen belde ik Renske Leijten, die met haar kinderen ijsjes zat te eten op een bankje. En die zei: "De handschoenen gaan nu uit". Maar gelukkig kwam het altijd goed en jullie konden er altijd ook vreselijk om lachen.

Die droge humor was je redding, Anne. Zoals die ene keer een aantal jaren geleden in het Ledenrestaurant — dat vergeet ik ook nooit — toen Renske opgewonden en blij kwam vertellen dat ze ging trouwen. Waarop jij zei: "Ik wist niet dat je ook ja kon zeggen."

(Hilariteit)

De voorzitter:

Die droge humor ga ik echt missen.

Beste Anne, ik ken niet zoveel Kamerleden die zoveel hebben gereisd als jij. Ik sluit niet uit dat je het meest reislustige Kamerlid bent geweest. Je bezocht zo'n beetje alle landen van de Balkan. Je was ook altijd aanwezig bij ontvangsten in de Tweede Kamer. Daar ben ik je zeer dankbaar voor, want je vond dat je je gasten gewoon netjes moet ontvangen. Je zei: "Ook al ben je het niet met ze eens, het is belangrijk om onze gasten netjes te ontvangen en met hen in gesprek te gaan, want dat verwachten wij ook als we daar op bezoek zijn."

Met jouw staat van dienst in de Kamer is het niet zo gek dat je nu de stap maakt naar het wethouderschap. Je bent eraan toe om te besturen. Een droombaan noem je het. En Liesbeth van Tongeren staat op je te wachten, want ze zit ook in het college van Den Haag!

Je nieuwe werkplek ligt volgens mij niet verder dan 200 meter hiervandaan, dus we zullen je vast wel een paar keer tegenkomen. Maar om te zorgen dat je ons en je tijd in de Tweede Kamer niet vergeet, wil ik je iets meegeven. Want het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd om je te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Ik mag de versierselen helaas niet zelf opspelden vanwege de coronaregels, maar ik wil ze graag op afstand aan je overhandigen. Het ga je goed!

(De bij de onderscheiding behorende versierselen worden door de Voorzitter overhandigd.)

(Applaus)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.